

JULIAN BARNES

Çağdaş İngiliz edebiyatının önde gelen adlarından olan Julian Barnes, 1946'da Leicester'da doğdu. Oxford Üniversitesi, Magdalen College'da okudu. *The Oxford English Dictionary*'de sözlükbilimci; daha sonraları ise *The New Statesman* ve *The Sunday Times*'da gazeteci olarak çalıştı. Kitap eleştirileri ve takma adla polisiye romanlar kaleme aldı. 1982'den 1986'ya değin *The Observer*'da televizyon eleştirmenliği yaptı.

İlk romanı *Metroland* 1981'de Somerset Maugham Ödülü'nü kazandı ve bunu 1982'de yayımlanan *Benimle Tanışmadan Önce* adlı romanı izledi. Asıl üne kavuşmasını sağlayan yapıtı ise, 1984'te yayımlanan romanı *Flaubert'in Papağanı* oldu; Barnes, bu yapıtıyla Geoffrey Faber Memorial Ödülü'nü aldı ve ayrıca Fransa'da Medicis Ödülü'nü kazanan ilk İngiliz olarak daha büyük okur kitlelerine ulaştı. 1986'da *Staring at the Sun*, 1989'da ise edebiyat alanındaki yenilikçiliğinin ve geniş hayal gücünün somut bir kanıtı olan ve birçok eleştirmence çarpıcı ve çizgi dışı bir yapıt olarak değerlendirilen *10½ Bölümde Dünya Tarihi* yayımlandı. Bunları 1992'de yayımlanan *Seni Sevmiyorum* ve 1993 tarihli politik hiciv romanı *Oklukirpi* izledi. 1995'te, *The New Yorker* dergisi için yazdığı ve İngiliz kültür ve siyaset yaşamı üzerine kaleme aldığı makalelerden oluşan *Letters from London* gün ışığına çıktı. 1996 yılının ocak ayında, 50. yaşgününün arifesinde, daha önce çeşitli dergilerde yayımlanmış hikâyelerinin de bulunduğu ilk hikâye kitabı *Manş Ötesi* okurla buluştu. 1998 Eylül'ünde ise, son romanı *İngiltere İngiltere'ye Karşı* kitapçı raflarında boy gösterdi.

Julian Barnes, ilk bakışta birbirinden biraz farklı gibi gözükken; ama daha dikkatle incelenince tümü de ortak bir yazarlık özelliğinin harcıyla karılmış yapıtlar vermiş olan bir yazardır. Onun yazarlık üslubu, hemen hemen bütün yapıtlarında, fazlasıyla kendine özgü olan, hem çok matrak hem de trajik ve insani olana alabildiğine açık ve salt "negatif" olanla yetinmeyen çok yönlü bir "ironi" unsuruyla belirginleşir. Böylelikle burjuva-bohem yaşam değerlerindeki karışıklığın irdelendiği bir gençlik ve "oluşum" romanı olan *Metroland*'den, onun daha çokmercekli ve fanteziye daha yakın bir izdüşümü sayılabilecek *Seni Sevmiyorum* adlı değişik aşk romanına; politik bir hiciv novellası olan *Oklukirpi*'den, saplantılı bir kıskançlık öyküsünün anlatıldığı *Benimle Tanışmadan Önce* adlı romana; dinsel efsanelerdeki ikirciklilik, tarihin ve aşkın insan yaşamındaki yeri, sanatın anlamı ve önemi ve bunlarla iç içe ve koşturarak öykülenen deniz kazaları, terörizm ve nükleer felaket gibi güncel dünya sorunlarının işlendiği alegorik bir roman olan *10½ Bölümde Dünya Tarihi*'nden, yaşam-sanat etkileşimi ve ontantik yaşam sorunsalının işlendiği deneme romanı *Flaubert'in Papağanı*'na kadar Barnes'in bütün yapıtları bu çok yönlü ironi faktörünün izlerini taşır.

Yapıtları yirmi beşin üzerinde dünya diline çevrilmiş olan Julian Barnes, ayrıca E.M. Forster Ödülü (1986), Amerikan Sanat ve Edebiyat Akademisi Ödülü (1988), Hamburg FVS Vakfı Shakespeare Ödülü gibi birçok ödüle daha sahiptir.

Ayrıntı Yayınları, Julian Barnes'ın tüm yapıtlarını yayın programına almıştır.

Ayrıntı: 254
Edebiyat Dizisi: 87

10½ Bölümde Dünya Tarihi
Julian Barnes

Kitabın Özgün Adı
A History of The World in 10½ Chapters

İngilizce'den Çeviren
Serdar Rifat Kırkoğlu

Yayıma Hazırlayan
Özden Arıkan

Son Okuma
Mehmet Celep

Picador/1989
basımından çevrilmiştir.

© Julian Barnes

Bu kitabın Türkçe yayım hakları
Ayrıntı Yayınları'na aittir.

Kapak İllüstrasyonu
Sevinç Altan

Kapak Düzeni
Arslan Kahraman

Dizgi
Hediye Gümen

Baskı
Kayhan Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti
Davutpaşa Cad. Güven San. Sit. C Blok No: 244 Topkapı/Ist.
Tel.: (0212) 612 31 85
Sertifika No: 12156

Birinci Basım 1999
İkinci Basım 2014
Baskı Adedi 1000

ISBN 975-539-236-3
Sertifika No: 10704

AYRINTI YAYINLARI
Basın Dağıtım San. Tic. ve Ltd. Şti.
Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. No: 3 Çağaloğlu – İstanbul
Tel.: (0212) 512 15 00 Fax: (0212) 512 15 11
www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

Julian Barnes
10½ Bölümde Dünya Tarihi

EDEBİYAT DİZİSİ

GÜNDELİK MUTLULUĞA ALIŞMA/Anja Meulenbelt ◄ MURPHY/Samuel Beckett ◄ MASAL MASAL İÇİNDE/Khimaira/John Barth ◄ ZEN VE MOTOSÜKLET BAKIM SANATI/Robert M. Pirsig ◄ PARFÜMÜN DANSI/Tom Robbins ◄ SINIRSIZ RÜYALAR DİYARI/J. G. Ballard ◄ FRANZİZ TEĞMENİN KADINI/John Fowles ◄ BEYAZ OTEL/D.M. Thomas ◄ MYRA/Gore Vidal ◄ DALGALAR/Virginia Woolf ◄ ATLANTİK ÖTESİ/Witold Gombrowicz ◄ HAYRANLIK/Anja Meulenbelt ◄ FERDYDURKE/Witold Gombrowicz ◄ MELEKLER ZAMANI/Iris Murdoch ◄ PAULINA 1880/Pierre Jean Jouve ◄ EŞEKARISI FABRİKASI/Iain Banks ◄ ROCK LANETİ/Iain Banks ◄ KAYIP ZAMAN/Anja Meulenbelt ◄ SENİ İÇİME GÖMDÜM/Andrew Jolly ◄ BAŞTAN ÇIKARICININ GÜNLÜĞÜ/Søren Kierkegaard ◄ KONFIDENZ/Ariel Dorfman ◄ ALTIN DAMLA/Michel Tournier ◄ BİR GARİP VAKA: MATMAZEL P./Brian O'Doherty ◄ NIETZSCHE AĞLADIĞINDA/Irvin D. Yalom ◄ KIZILAĞAÇLAR KRALI/Michel Tournier ◄ ALEDE BİR ÖLÜM/James Agee ◄ KUTSAL BÖLGE/Carlos Fuentes ◄ KALPSİZ AMANDA/Jurek Becker ◄ 62-MAKET SETİ/Julio Cortázar ◄ ÇARPIŞMA/J.G. Ballard ◄ ÜÇLEMELİ-Molloy-Malone Öliyor-Adlandırılmayan/Samuel Beckett ◄ DUR BİR MOLA VER/Tom Robbins ◄ HIRSIZIN GÜNLÜĞÜ/Jean Genet ◄ KÜÇÜK DEĞİŞİMLER/Marge Piercy ◄ LILA/Robert M. Pirsig ◄ ERGİNLİK YAŞI/Michel Leiris ◄ AŞKSIZ İLİŞKİLER/Samuel Beckett ◄ ESİRGEYEN GÖKYÜZÜ/Paul Bowles ◄ YALANCI JAKOB/Jurek Becker ◄ DİVAN/Irvin D. Yalom ◄ PORNOGRAFI/Witold Gombrowicz ◄ MERCIER İLE CAMIER/Samuel Beckett ◄ BİR ERKEĞE NASIL TECAVÜZ EDİLİR?/Märta Tikkanen ◄ BENDENİZ VE MARCO POLO/Paul Griffiths ◄ DOĞMAMIŞ KRİSTOF/Carlos Fuentes ◄ RÜYA SAKINLERİ/Iris Murdoch ◄ HİÇ İÇİN METİNLER ve Uzun Öyküler/Samuel Beckett ◄ DUYGU YOLCULUĞU/Laurence Sterne ◄ BETTY BLUE/Philippe Djian ◄ AĞAÇKAKAN/Tom Robbins ◄ ANARŞİST/Tristan Hawkins ◄ BAKAKALI/Witold Gombrowicz ◄ PORTNOY'UN FERYADI/Philip Roth ◄ 10^{1/2} BÖLÜMDE DÜNYA TARİHİ/Julian Barnes ◄ SUNİ TENEFÜS/Ricardo Piglia ◄ MANŞ ÖTESİ/Julian Barnes ◄ ADA/Aldous Huxley ◄ GÜLÜN MUCİZESİ/Jean Genet ◄ MÖSYÖ/Jean-Philippe Toussaint ◄ ÇİÇEKLERİN MERYEM ANASI/Jean Genet ◄ BAŞUCU OĞLANI/Alison Fell ◄ YARATIK/John Fowles ◄ SENİ SEVMİYORUM/Julian Barnes ◄ ZENCİLER/Jean Genet ◄ TÜNEL/Ernesto Sabato ◄ KARA PRENS/Iris Murdoch ◄ KARNINDAN KONUŞANIN ÖYKÜSÜ/Pauline Melville ◄ TANRI'NİN AĞZINDAN EVRENİN HİKAYESİ/Franco Ferrucci ◄ HAYATIN VE AŞKIN YAŞALARI/Connie Palmen ◄ KAHRAMANLAR VE MEZARLAR/Ernesto Sabato ◄ KAYNAK VE ÇALI/Michel Tournier ◄ CENNETE BİR KOŞU/J.G. Ballard ◄ DIŞI ADAM/Joanna Russ ◄ FLAUBERT'İN PAPAGANI/Julian Barnes ◄ ALDATMA/Philip Roth ◄ KOKAIN GECELERİ/J.G. Ballard ◄ ACABA NASIL?/Samuel Beckett ◄ MANTISSA/John Fowles ◄ KOLEKSİYONCU/John Fowles ◄ BENJAMİN: DAR GEÇİTTEKİ AYDIN/Jay Parini ◄ METEORLAR/Michel Tournier ◄ ARKADAŞLIK/Connie Palmen ◄ AŞK VESİRE/Julian Barnes ◄ ŞİRİUS'TAN GELEN KURBAĞA/Tom Robbins ◄ BAYAN GULLIVER CÜCELER ÜLKEŞİNDE/Alison Fell ◄ GELECEKTEN ANILAR/William Morris ◄ BENİMLE TANIŞMADAN ÖNCE/Julian Barnes ◄ İNGİLTERE İNGİLTERE'YE KARŞI/Julian Barnes ◄ İYİ İŞ/David Lodge ◄ YİTİK RUHLAR İRMAĞI/Connie Palmen ◄ TERAPİ/David Lodge ◄ ÖLÜRKEN/Jim Crace ◄ GÜZELLİK HIRSIZLARI/Pascal Bruckner ◄ SÜPER KENT/J.G. Ballard ◄ SİSKA BACAKLAR/Tom Robbins ◄ BETON ADA/J.G. Ballard ◄ İLK AŞK, SON TÖRENLER/Jan McEwan ◄ GİLLES İLE JEANNE/Michel Tournier ◄ BİR KOMÜNİST EVLENDİM/Philip Roth ◄ KIZILDERİLİNİN ŞARKISI/James Welc ◄ SİNEMA MÜDAVİMİ/Walker Percy ◄ KARANLIKLARIN EFENDİSİ/Ernesto Sabato ◄ METROLAND/Julian Barnes ◄ BİZİ NEDEN TERKETTİN SAYIN BAŞKAN?/François Vigouroux ◄ DÜŞÜNCE BALONLARI/David Lodge ◄ MİLENYUM İNSANLARI/J.G. Ballard ◄ MÜNÉCCİM KRALLAR/M. Tournier ◄ BEYAZDAKI KARA/Maggie Gee ◄ KAYBOLUŞ/G. Percic ◄ HINÇ AYLARI/P. Bruckner ◄ LİMON MASASI/J. Barnes ◄ BÜYÜCÜ/J. Fowles ◄ GÜNDOĞUMUNA YOLCULUK/J. Barnes ◄ OKLUKIRPI/J. Barnes ◄ FISKADORO/D. Johnson ◄ HAYALETLERİN GÖÇÜ/P. Melville ◄ ÖLEN HAYVAN/P. Roth ◄ SICAK ÜLKELERDEN DÖNEN VAHŞİ SAKATLAR/Tom Robbins ◄ PASTORAL AMERİKA/P. Roth ◄ ABANOZ KULE/J. Fowles ◄ ARTHUR VE GEORGE/J. Barnes ◄ VAHŞET SERGİSİ/J. G. Ballard ◄ VİLLA MEÇHUL/Tom Robbins ◄ ASKER GRAMAFONU NASIL TAMİR EDER?/Sas'a Stanis'ı c ◄ FARMAKON/Dirk Wittenborn ◄ NE KADAR İLERİ GİDEBİLİRSİN/D. Lodge ◄ GERİYE UÇAN YABAN ÖRDEKLERİ/T. Robbins ◄ BİR SAHTEKÂR OLARAK HAYATIM/P. Carey ◄ İNTERNETTE BALIK AVLAMAK/Nasreen AKHTAR ◄ LANCELOT/Walker Percy ◄ ÖLÜ BİR DİLDE AŞK/Lee Siegel ◄ VAHŞİ İNSANLAR/Dirk Wittenborn ◄ GÜNEŞİ DURDURACAĞIZ/F. Bouillot ◄ SHYLOCK OPERASYONU/Philip Roth ◄ KAYBEDENLERİN BELLEĞİ/Michel Ragon ◄ SAVAŞ ARTIĞI/Ha Jin ◄ YAZAR, YAZAR/D. Lodge ◄ B. BİRA/Tom Robbins ◄ EVE YÜZMEK/Rolf Lappert ◄ HAFİZ DİVANI/Hafiz-ı Şirazi ◄ KUZEYE GÖÇ MEVSİMİ/Tayeb Salih ◄ OEGSTGEEST'E DÖNÜŞ/Jan Wolkers ◄ TÜRİNGİN HEZEYANI/Edmunda Paz Soldán ◄ KOVBOY KIZLAR DA HÜZÜNLENİR/Tom Robbins ◄ NABİZ/Julian Barnes ◄ DANIEL MARTIN/John Fowles ◄ HARABELERDE AŞK/Walker Percy ◄ BAY BLANC/Roman Graf ◄ HAVAALANI BALIKLARI/Angelika Overath ◄ DAYICAN NAPOLYON/İyrec-i Pêzêskzad ◄ HARMATTAN/Gavin Weston ◄ BİR SON DUYGUSU/Julian Barnes ◄ HEZEYAN/Laura Restrepo ◄ O ASLA GERİ GELMEYECEK/Hans Koppel ◄ YARASALAR/Marcel Beyer ◄ KAYBOLAN/Hans-Ulrich Treichel ◄ BİR KÜÇÜK İMPARATORLUK/Christian Kracht ◄ HAYAT DÜZEYLERİ/Julian Barnes ◄ GÖZYAŞININ KİMYASI/Peter Carey ◄ Vis ile Râmin/Fahreddin Es'ad-i Gorgâni

Pat Kavanagh...

İçindekiler

1
Kaçak Yolcu
9

2
Ziyaretçiler
43

3
Din Savaşları
74

7

4
Hayatta Kalan
97

5
Deniz Kazası
132

6
Dağ
161

7
Üç Yalın Öykü
190

8
Nehir Yukarı
212

Parantez
249

9
Ararat Projesi
279

10
Düş
318

Behemotları* ambara gergedanlar, suaygırları ve fillerle birlikte koymuşlardı. Onları safra olarak kullanmak akla yakın bir karardı; ama pis kokuyu tasavvur edebilirsiniz. Üstelik pislikleri temizleyecek kimse de yoktu. Erkekleri yiyecek nöbetinin altında eziliyordu, parfümlerinin alev gibi yükselen kokuları altında hiç kuşkusuz bizler kadar kötü kokan kadınlar- rıysa bu iş için fazla narindi. Bu yüzden, pislikleri temizlemek gerektiğinde, bunu kendimiz yapmak zorunda kalıyorduk. Birkaç ayda bir, geminin kış güvertesindeki ambar ağzı kaldırılır ve temizlikçi kuşlar içeri alınır. Tabii, önce, pis kokunun

* Eski Ahit'te adı geçen çok büyük bir hayvan. (ç.n.)

dışarıya çıkması beklenirdi (vinç işi için pek fazla gönüllü yoktu); sonra, kokudan daha az öğrenen yedi sekiz kuş, dalışa geçmeden önce, ambar ağzının çevresinde bir iki dakika ihtiyatla uçuşurdu. Bu kuşların adı neydi anımsayamıyorum –aslında, bu çiftlerden biri artık yok– ama hangilerini kastettiğimi biliyorsunuz. Ağızlarını açmış suaygırlarını ve onların dişlerinin arasını son derece gergin diş hekimleri gibi gagalayan şu parlak tüylü küçük kuşları görmüşsünüzdür. Şimdi bunu daha büyük, daha iğrenç bir boyutta gözlerinizin önüne getirin. Kolay kolay midem bulanmaz benim ama ben bile güverte altındaki bu manzara karşısında ürperiyordum: Bir çirkef batağı içinde tırnakları manikürlenmiş ve şaşı şaşı bakan bir dizi canavar.

Nuh'un Gemisi'nde sıkı bir disiplin vardı: Belirtilmesi gereken ilk nokta bu. Gemi, çocukken muhtemelen oynamış olabileceğiniz boyalı tahtadan yapılmış şu çocuk odası modelleri gibi bir şey değildi; yani, bütün mutlu çiftlerin temiz pak kamaralarının rahatlığı içinde tirabzandan neşeyle baktıkları şu görüntüler gibi bir şey değildi. Sakın aklınıza ağır ağır rulet oynadığımız ve akşam yemeği için herkesin özel olarak giyindiği, Akdeniz'de yapılan bir gemi yolculuğu gelmesin; Gemi'de yalnızca penguenler frak giyiyordu. Unutmayın: Uzun ve tehlikeli bir yolculuktu bu; bazı kuralların önceden saptanmış olmasına karşın tehlikeli bir yolculuk. Şunu da unutmayın ki bütün hayvanlar âlemi gemideydi: Çitaları bir antilobun sıçrama uzaklığı içine koyar mıydınız? Belli bir düzeyde güvenlik sağlanması kaçınılmazdı ve bu yüzden biz de çifte kilitleri, bölmelerin teftişini ve gece dışarı çıkma yasağını kabul ettik. Ne yazık ki cezalar ve tecrit hücreleri de vardı. Çok tepelerde olanlardan biri bilgi toplama işini kafasına taktı ve yolcuların bazıları da ispiyonculuk etmeye razı oldu. Üzülerek bildiriyorum ki resmi makamlara ispiyonculuk etmek zaman zaman çok yaygınlaşıyordu. Şu bizim Gemi doğal bir hayvanat bahçesi değildi; kimi zamanlar, daha çok bir tutsak gemisine benziyordu.

Şimdi anlıyorum ki anlatılanlar birbirinden farklı. Sizin türünüzün çok yinelenen ve kuşkucuların bile hoşuna giden bir yorumu var; oysa hayvanlar bir yığın duygusal efsaneye sahip. Ama bu efsaneler gemiyi sallayacak değil, öyle değil mi? Hele ki onlara bir kahraman muamelesi yapılmış, her birine aile ağacını ta Nuh'un Gemisi'ne kadar götürme gururu bağışlanmışsa. Onlar seçilmişlerdi, güçlülere göğüs germişlerdi, hayatta kalmışlardı: Onlar için bazı nahoş olayları örtbas etmeleri, işlerine gelecek unutkanlıklar göstermeleri normal bir şey. Ama ben bu bakımdan kaygılı değilim. Ben asla seçilmedim. Gerçekte, birçok başka yolcu gibi, özellikle seçilmedim. Ben kaçak yolcuydum. Ben de hayatta kaldım; kaçtım (Gemi'den inmek binmekten daha kolay değildi) ve gelişip üredim. Ben, hâlâ nostalgik buluşmalar düzenleyen öteki türlerden biraz farklıyım: Midesi bir kez bile bulanmamış olanlar için Deniz Tutmasına Dayanaklılar Kulübü bile var bugün. Yolculuk aklıma geldiğinde, hiçbir borçluluk duygusu hissetmiyorum; minnet, kameramın merceğinde hiç de vazelin lekesi bırakmadı. Anlattıklarım güvenilebilirsiniz.

Nuh'un Gemisi'nin tek bir tekneden ibaret olmadığını herhalde anlamışsınızdır. Bu bizim tüm filomuza verdiğimiz addı (tüm hayvanlar âlemini üç yüz arış uzunluğunda bir yere tıkıştırabileceğimizi bekleyemezsiniz kuşkusuz). Kırk gün kırk gece yağmur mu yağdı? Şey, tabii ki yağmadı: O zaman, sıradan bir İngiltere yazından pek farkı olmazdı. Yo, benim hesabıma göre, aşağı yukarı bir buçuk yıl boyunca yağmur yağdı. Peki sular yeryüzünü yüz elli gün mü kapladı? Bunu toparlak hesap dört yıl yapalım. Falan filan. Sizin türünüz tarihler konusunda her zaman yanılmıştır. Ben bunu, sizin yedi sayısının katlarıyla ilgili şu tuhaf saplantınıza veriyorum.

Başlangıçta, Nuh'un Gemisi sekiz tekneden oluşmuştu: Nuh'un, yedeğinde erzak gemilerini çeken kadırgası, ardından her birinin kaptanlığını Nuh'un bir oğlunun yaptığı dört tane daha küçük tekne ve onların da arkasında, güvenli bir uzaklık-

ta (çünkü ailenin hastalık konusunda boş inançları vardı) hastane gemisi. Sekizinci teknenin biraz esrarengiz bir yanı vardı: Pupasında sandalağacı üzerine telkâri süslemeleri olan ve Ham'ın gemisine dalkavukluk edercesine yakın bir rotada seyreden, hızlı küçük bir yelkenliydi bu. Eğer rüzgâr altına gidecek olursanız, burnunuza kimi zamanlar garip güzel kokular çarpardı; geceleyin, arada sırada fırtına yavaşlayınca, oynak bir müzik ve tiz kahkahalar işitirdiniz; bizim için şaşırtıcı gü-rültülerdi bunlar çünkü bizler Nuh'un oğullarının bütün karı-larının sağ salim kendi gemilerine yerleşmiş olduklarını sanıyorduk. Ancak kahkahaların eksik olmadığı bu kokulu tekne hiç de sağlam çıkmadı; ansızın patlak veren bir borada denizin dibini boyladı ve Ham haftalarca düşünceli düşünceli dolanıp durdu.

Rüzgârın azalıp gözcülerin uyuyakaldığı yıldızsız bir gecede, bu kez erzak gemisi ortadan kayboldu. Sabah olduğunda Nuh'un amiral gemisini izleyen tek şey, sivri keskin dişlere ve ıslak halatlara sımsıkı sarılma yeteneğine sahip bir şey tarafından kemirilmiş kalın palamardı. Bu konuda ciddi suçlamalar yapıldığını söyleyebilirim. Gerçekten de belki ilk kez bir canlı türü denize düşerek ortadan kayboldu. Çok geçmeden hastane gemisi de sırra kadem bastı. İki olayın birbiriyle bağlantılı olduğu, serinkanlılıktan nasibini pek almamış olan Ham'ın karısının hayvanlardan öç almaya karar verdiği yolunda, ortalıkta birtakım söylentiler dolaştı. Anlaşılan kadının bütün yaşamı boyunca yaptığı işlemeli örtüler erzak gemisiyle birlikte denize gömülmüştü. Ama hiçbir şey kanıtlanamadı.

Ne var ki en büyük felaket, Varadi'nin kaybolması oldu. Ham'ı, Sam'ı ve adı Y ile başlayan öteki kişiyi biliyorsunuz; ama Varadi hakkında hiç bilginiz yok, öyle değil mi? Varadi, Nuh'un oğullarının en genci ve en güçlüsüydü; ama bu, elbette, onu ailenin gözbebeği yapmamıştı. Varadi'de mizah yeteneği de vardı; en azından çok gülerdi, ki bu sizin türünüz için mizah yeteneğinin yeterli bir kanıtıdır. Evet, Varadi her zaman neşe-

liydi. Onu gemi kasarasında, omuzlarında birer papağan, cakayla yürürken görebilirdiniz; dörtayaklıların kışlarına sevecen şaplaklar atar ve hayvanlar da minnettar bir böğürtüy-le hoşnutluklarını belli ederdi. Onun gemisinin öbürlerinden daha az despotça yönetildiği söylenirdi. Ama bakın ne oldu: Bir sabah uyandıığımızda gördük ki Varadi'nin gemisi, beraberrinde hayvanlar âleminin beşte birini de götürerek ufukta kaybolmuştu. Sanırım, gümüşü kafası ve tavuskuşu kuyruğuyla simurgdan hoşlanırdınız; ne var ki Bilgi Ağacı'na yuva yapan kuş, dalgalara karşı benekli bir tarlafaresinden daha dayanıklı değildi. Varadi'nin ağabeyleri onu denizciliği bilmemekle suçladılar; hayvanlarla ahbaplık ederek gereğinden fazla vakit harcadığını söylediler; hatta daha seksen beş yaşında bir çocukken Tanrı'nın onu ne olduğu pek anlayamayan bir suçtan ötürü cezalandırmış olabileceğini ima ettiler. Ama Varadi'nin ortadan kayboluşunun ardındaki gerçek ne olursa olsun, bu, türünüz için ağır bir kayıp oldu. Genlerinin size bir hayli yardımını dokunabilirdi.

Bizim açımızdan bu Yolculuk işi belli bir zamanda belli bir yere başvurmaya çağrıldığımızda başladı. Projeden ilk o zaman haberimiz oldu. Onun politik arka planı hakkında hiçbir şey bilmiyorduk. Tanrı'nın kendi yaratıklarına karşı duyduğu gazaptan söz edildiğini hiç işitmemiştik; bu projeye ister istemez katılmış olduk. Kabahat hiçbir şekilde bizde değildi (yılan hakkındaki şu hikâyeye inanıyor olamazsınız, değil mi? Âdem'in kötü niyetli bir propagandasından başka bir şey değildi bu); ne var ki sonuçlar bizler için de aynı derecede sert oldu: Soyunu sürdürebilen tek bir çift dışında bütün hayvan türleri yeryüzünden silindi; bu çift açık denizlerde daha o zamanlar yedi yüzüncü yaşlarını süren ve içki sorunu olan ahlaksız bir ihtiyara teslim edilmişti.

Söylentiler bunlardan ibaretti; ama bize gerçeği özellikle söylemediler. Yoksa sizler, Nuh'un sarayının çevresinde (Aa, yoksul biri değildi Nuh!) yeryüzündeki bütün türlerden uygun bir çiftin yaşadığını mı hayal ediyordunuz? Hadi, hadi. Öyle

değil. Onlar, duyurular yapmak ve sonra da aralarından en iyi çifti seçmek zorunda kaldılar. Dünya çapında bir paniğe yol açmak istemedikleri için de; çiftler arasında bir yarışma düzenlediklerini ilan ettiler –bir uzmanlar jürisinin bulunduğu, popüler şenlik havasında bir çeşit güzellik yarışması– ve yarışmacılara belli bir ayda Nuh’un sarayının kapısında bulunmalarını bildirdiler. Sorunları tasavvur edebilirsiniz. Bir kere, herkes yarışmacı bir mizaca sahip değildir, belki de bu yüzden sadece en fırsatçılar çıkageldi. Satır aralarını okuyacak kadar zeki olmayan hayvanlar, öyle bütün masrafları karşılanmış iki kişilik lüks bir gezi kazanmaya ihtiyaçları olmadığını düşünüp teşekkür ettiler. Sonra, ne Nuh ne de adamları, bazı türlerin yılın belli bir döneminde kış uykusuna yattıklarını ve ondan da daha apaçık bir olgu olan bazı hayvanların öbürlerinden daha yavaş yol aldıklarını hiç hesaba katmamışlardı. Sözgelimi, özellikle son derece ağırkanlı, tembel bir hayvan vardı ki –çok seçkin bir yaratık, sizi şahsen temin ederim– daha ağacından bile inmeden Tanrı’nın büyük intikam dalgaları arasında kaybolup gitti. Siz buna ne dersiniz; doğal ayıklanma mı? Ben buna mesleki bir beceriksizlik derim.

Açıkçası, yol hazırlıkları tam bir keşmekeş oldu. Nuh gemilerin yapımında gecikti (yapım işçileri gemide kendilerini de götürecektik kadar yer olmadığını fark ettiklerinde işler çatallaştı), bunun sonucunda da hayvan seçimine yeterli özen gösterilmedi. Gelenler arasında, ölçüleri normal, eli yüzü düzgün olan ilk çiftte onay işareti verildi: Sistemin bu olduğu anlaşılıyordu; hayvanların safkan olup olmadıklarına bile şöyle üstünkörü bir gözle bakılıyordu. Tabii, her bir türden gemiye bir çift alacaklarını söylemiş olmalarına karşın, iş ilerlediğinde anlaşıldı ki...bazı yaratıklar açıkça Yolculuk’ta istenmiyordu. Bizim için de durum böyleydi; bu yüzden gemiye kaçak olarak bindik. Türlerinin tümüyle farklı olduğunu göstermek üzere sağlam yasal kanıtlarla ortaya çıkan bir sürü hayvan da istemlerinin reddedildiğini gördü. Hayır, sizin gibi bir çifti daha

önce almıştık, dendi onlara. Kuyruğunuzun çevresinde birkaç fazla halka olması ya da sırtınızın aşağısında kabarık tüyler bulunması hiç fark etmiyordu. Sizlerden daha önce almıştık, özür dileriz!..

Yanlarında eşleri olmadan gelen ve geri çevrilen harika hayvanlar vardı; çoluk çocuklarından ayrı düşmeyi reddeden ve birlikte ölmeyi seçen aileler vardı; çoğu kez tecavüzü andıracak şekilde hoyratça yapılan tıbbi muayeneler vardı ve geceler boyunca Nuh'un kazıklı saray duvarının ötesindeki hava, reddedilen hayvanların feryatlarıyla ağırlaşıyordu. Sonunda, bu yarışma komedisine katılmamızın istenmesinin gerçek nedenini öğrendiğimizde, ortaya çıkan atmosferi tasavvur edebiliyor musunuz? Tahmin edebileceğiniz gibi, kıskançlıklar ve kötü davranışlardan geçilmedi. Bazı daha soylu türler, Tanrı'nın ve Nuh'un onlara reva gördüğü bu aşağılayıcı koşullarda yaşamayı reddedip dalgalarda boğularak ölmeyi ve soylarının tükenmesini yeğleyerek ağır ağır ormanın derinliklerine çekildi. Balıklar hakkında sert ve kıskançlık dolu sözler söylendi; hem karada hem de suda yaşayanlar gözle görülür biçimde kendini beğenmiş bir tavır takınmaya başladı; kuşlar havada olabildiğince çok kalma talimleri yapmaya girişti. Bazı maymun türlerinin arada sırada kendi başlarına birtakım ilkel salları yapmaya uğraştıkları görüldü. Derken bir hafta, Seçilmişler Bölmesi'nde esrarengiz bir yiyecek zehirlenmesi olayı patlak verdi ve daha az dayanıklı türler için doğal bir ayıklanma süreci yeniden başladı.

Nuh ile oğullarının tam anlamıyla sinir krizleri geçirdikleri zamanlar oluyordu. Bu, sizin anlattıklarınızla bağdaşmıyor, değil mi? Siz Nuh'un hep aklı başında, haksever ve içinde Allah korkusu taşıyan biri olduğuna inandırılmışsınızdır oysa ben size onu, sinirlerine hâkim olamayan ayyaş serserinin teki olarak tanıtmıştım. Bu iki görüş tümüyle bağdaşmaz değil. Meseleye şöyle bakın: Nuh hiç de sağlam pabuç sayılmazdı ama siz bir de ötekileri görecektiniz. Tanrı'nın her şeyin üzerine bir sünger çekmeye karar vermiş olması bizi hiç şaşırtmadı;

tek bilmecemsi şey, bu türler arasından, yeryüzündeki varoluşları, yaratıcısı için özellikle övünç kaynağı olmayan birini korumayı istemiş olmasıydı.

Zaman zaman Nuh neredeyse çıldıracak gibi oluyordu. Geminin yapımı gecikmişti, işçiler kırbaçlanmak zorunda kalıyor, dehşete kapılmış yüzlerce hayvan sarayın çevresinde toplaşıyor ve hiç kimse de yağmurların ne zaman başlayacağını bilmiyordu. Tanrı Nuh'a bile bunun için tarih vermemişti. Her sabah bulutlara bakıyorduk: Her zaman olduğu gibi yağmurları bir batı rüzgârı mı getirecekti yoksa Tanrı özel sağanağını bambaşka bir yönden mi gönderecekti? Hava yavaş yavaş bozduğundan, başkaldırı olasılıkları da artıyordu. Reddedilenlerin bazıları Gemi'yi ele geçirip kendilerini kurtarmak, bazıları da onu tamamen ortadan kaldırmak istiyordu. Soyut kurgulamalar yapmaya eğilimi olan hayvanlar, sayı yerine hayvanların büyüklükleri ve yararlılıklarına dayalı, rakip seçim ilkeleri geliştirmeye girişti; ancak Nuh tepeden bakan bir tavırla onlarla görüşmeyi reddetti. O, kendine özgü birtakım küçük teorileri olan ve başkalarınınkine ihtiyaç duymayan bir adamdı.

Filonun yapımı tamamlanırken, gece gündüz korunması gerekti. Gemi'ye kaçak binmek için birçok girişim olmuştu. Bir gün yapım işçilerinden biri, erzak gemisinin alt kerestelerinin dibinde kendisine gizlenecek bir oyuk yaparken suçüstü yakalandı. Sonra, bazı acıklı sahneler de yaşandı: Yavru bir rengineyiği Sam'ın teknesinin küpeştesine asılı bulundu; kuşlar koruyucu ağın üzerine pike dalışlar yaparak telef oldu; buna benzer şeyler oldu. Kaçak yolcular, ele geçirilir geçirilmez öldürülüyordu; ancak herkesin gözü önünde cereyan eden bu infazlar, umutsuzları yıldırırmaya yetmiyordu. Şunu gururla belirteyim ki bizim türümüz Gemi'ye binmek için ne rüşvet verdi ne de şiddete başvurdu; ama tabii, yavru rengineyiği kadar izi kolaylıkla bulunabilecek bir tür değiliz biz. Nasıl mı başardık bunu? İleri görüşlü bir babamız vardı bizim. Nuh ile oğulları Gemi'ye dayalı iskeleye gelen hayvanları hoyratça ararken, na-